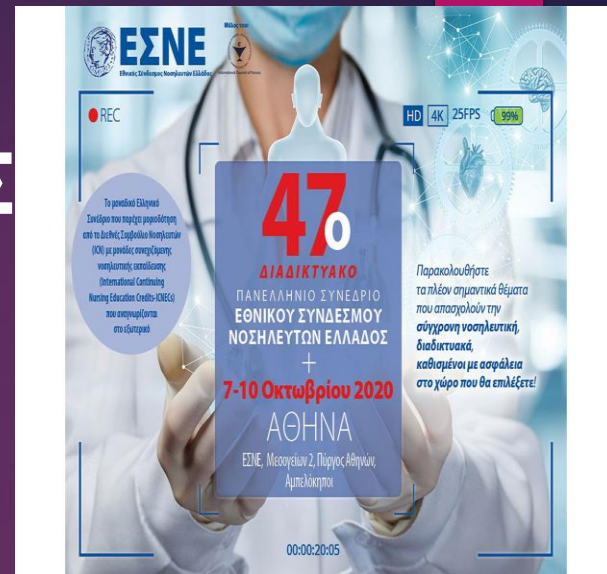

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ

ΜΠΑΛΛΑΦΑ ΜΑΡΙΆΝΘΗ 1 , ΑΦΕΝΤΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ 2

1.ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ, ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

2.ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ, ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

Cancer

- ▶ Ο καρκίνος αποτελεί ένα από τα πιο συχνά νοσήματα.
- ▶ Η συστηματική θεραπεία για τον καρκίνο του μαστού (χημειοθεραπεία ή/και ορμονοθεραπεία) επηρεάζει με πολλούς τρόπους τη γυναικεία γονιμότητα.
- ▶ Καταρχήν εξαρτάται από το χρονικό παράγοντα, δεδομένου ότι οι θεραπείες αυτές μπορεί να διαρκέσουν από μήνες (συμβατική χημειοθεραπεία) μέχρι και χρόνια (βιολογικοί παράγοντες, ορμονοθεραπεία).
- ▶ Κατά τη χημειοθεραπεία η εγκυμοσύνη αντενδείκνυται λόγω του κινδύνου πιθανής τερατογένεσης, ενώ κατά την ορμονοθεραπεία η γυναίκα εισέρχεται σε τεχνητή παροδική εμμηνόπαυση. Επίσης σημαντικό παράγοντα αποτελεί η άμεση καταστροφή του ωθηκικού ιστού που μπορεί να οδηγήσει σε μη αναστρέψιμη εμμηνόπαυση.

► Η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης γυναικών και ανδρών που έχουν νοσήσει με καρκίνο σε νεαρή, γόνιμη ηλικία έχει ευαισθητοποιήσει την ιατρική κοινότητα , ώστε να λάβει μέτρα που να βοηθούν στη διατήρηση της γονιμότητας αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι «ελεύθεροι νόσου», έχουν δικαίωμα να επανασχεδιάζουν τη ζωή τους, εντάσσοντας σε αυτήν και το δικαίωμα της μητρότητας ή πατρότητας.

Τρόποι διατήρησης γονιμότητας σε γυναίκες με καρκίνο

Η κρυοσυντήρηση
εμβρύων

Η κρυοσυντήρηση
ωαρίων

Κρυοσυντήρηση
ωθηκικού ιστού

Είναι η χορήγηση
GNRH ανάλογων

Αφαίρεση –
κρυοσυντήρηση και
επαναμεταμόσχευση
ωθήκης
λαπαροσκοπικά.

Αφαίρεση –
κρυοσυντήρηση και
επαναμεταμόσχευση
ωθήκης
λαπαροσκοπικά.

Η δωρεά ωαρίων

Η παρένθετη μητέρα

Κρυοσυντήρηση εμβρύων

- ▶ Η πιο επιτυχημένη και καλά τεκμηριωμένη, μέθοδος διατήρησης της γονιμότητας σε γυναίκες με καρκίνο είναι η κρυοσυντήρηση εμβρύων και σε δεύτερο χρόνο η εμφύτευση αυτών, αφού έχει εξασφαλισθεί η καλή πρόγνωση των γυναικών.
- ▶ Η μέθοδος αυτή όμως, αφορά μικρό μόνο αριθμό γυναικών γιατί προϋποθέτει την ύπαρξη συντρόφου και είναι χρονοβόρα γιατί η γυναίκα πρέπει πριν την έναρξη της θεραπείας για τον καρκίνο να υποβληθεί στη θεραπεία της εξωσωματικής γονιμοποίησης, η οποία και σε μερικές περιπτώσεις αντενδείκνυται.

ΕΠΙΛΟΓΗ	ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΜΒΡΥΩΝ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Διέγερση ωοθηκών, ωοληψία, γονιμοποίηση ωαρίων, κατάψυξη εμβρύων
ΠΟΤΕ	Πριν ή κατά τη διάρκεια της θεραπείας
ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	10-15 μέρες χωρίς νοσηλεία
ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	Χρειάζεται σύντροφος ή δότης σπέρματος

Η κρυοσυντήρηση ωαρίων

- ▶ Η κατάψυξη ώριμων ωαρίων μετά από θεραπεία διέγερσης των ωοθηκών, όπως στην εξωσωματική γονιμοποίηση, είναι μέθοδος κατάλληλη για γυναίκες που δεν έχουν σύντροφο και δεν θέλουν να χρησιμοποιήσουν σπέρμα δότη.
- ▶ Έχει όμως κι αυτή πολλές τεχνικές δυσκολίες και τα αποτελέσματά της δυστυχώς, δεν είναι ακόμα τα αναμενόμενα. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι η πιθανότητα επίτευξης εγκυμοσύνης είναι κατά πολύ μικρότερη από την κλασική εξωσωματική γονιμοποίηση (1 -5% γέννηση ζώντος νεογνού ανά κατεψυγμένο ωάριο).

ΕΠΙΛΟΓΗ	ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΩΑΡΙΩΝ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Διέγερση ωοθηκών, ωοληψία, κατάψυξη ωαρίων
ΠΟΤΕ	Πριν ή κατά τη διάρκεια της θεραπείας
ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	10-15 μέρες χωρίς νοσηλεία

Κρυοσυντήρηση ωοθηκικού ιστού

- ▶ Η κρυοσυντήρηση ωοθηκικού ιστού, είναι μία εναλλακτική ελκυστική λύση, δεδομένου ότι δεν απαιτεί ορμονική διέγερση, εξυπηρετεί νέες, ελεύθερες γυναίκες και δεν χρειάζεται χρόνο προετοιμασίας ή διαδικασία λήψης του.
- ▶ Στα πλεονεκτήματα της μεθόδου, επίσης συγκαταλέγονται, η δυνατότητα εξαίρεσης και των δύο ωοθηκών, αν αυτό απαιτείται και η δυνατότητα ακτινοβολίας της πυέλου σε επιλεκτικές περιπτώσεις.

ΕΠΙΛΟΓΗ	ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΩΟΘΗΚΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Αφαίρεση ωοθ. Ιστού πριν τη θεραπεία επανατοποθέτησης μετά τη θεραπεία
ΠΟΤΕ	Πριν τη θεραπεία
ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	Απαιτείται λαπαροσκόπηση
ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	Επαναφορά του κύκλου, έχουν γεννηθεί μωρά, πειραματική μέθοδος

Χορήγηση GNRH ανάλογων

Τέλος υπάρχει και ένας τέταρτος τρόπος διατήρησης της ωοθηκικής λειτουργίας σε νέες γυναίκες που θα λάβουν χημειοθεραπεία και είναι η χορήγηση GNRH ανάλογων μια με δυο εβδομάδες πριν την έναρξη της χημειοθεραπείας.

Αυτά τα ανάλογα ορμονών μπλοκάρουν τους υποδοχείς και ενώ αρχικά προκύπτει μια αυξημένη έκκριση ορμονών στην κυκλοφορία στην πορεία το μονοπάτι μπλοκάρεται δεν εκκρίνονται άλλες ορμόνες και έτσι έχουμε την καταστολή των ωοθηκών . Ο ακριβής μηχανισμός δεν έχει βρεθεί αλλά μια θεωρία υπάρχει ότι οι ωοθήκες μπαίνουν σε μια διαδικασία «παγώματος» ώστε να μην κυκλοφορούν τα χημειοθεραπευτικά φάρμακα στις ωοθήκες και να μην προκαλούν καταστροφή των ωοθυλακίων.

Τα δεδομένα που έχουμε από πολλές μελέτες όπως και μετά – αναλύσεις που έχουν δημοσιευτεί δείχνουν ότι η χορήγηση GnRh βοηθούν στην διακοπή της εμμήνου ρύσεως με την χημειοθεραπεία. Και όταν ολοκληρωθεί η χημειοθεραπεία τότε διακόπτεται και η χορήγηση της ένεσης. Τα δεδομένα δείχνουν ότι η γυναίκα έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να έχει και πάλι έμμηνο ρύση και να μην μπει σε μόνιμη εμμηνόπαυση.

ΕΠΙΛΟΓΗ

Καταστολή της λειτουργίας των ωοθηκών

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Χορήγηση GnRh φαρμάκου που καταστέλλει την ωοθηκική λειτουργία

ΠΟΤΕ

Κατά τη διάρκεια της θεραπείας

ΧΡΟΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ

Σε συνδυασμό με τη χημειοθεραπεία

Άλλες Πληροφορίες

Η αποτελεσματικότητα είναι υπό διερεύνηση

▶ **Αφαίρεση – κρυοσυντήρηση και επαναμεταμόσχευση ωοθήκης λαπαροσκοπικά.**

Πολύ πρόσφατα ανακοινώθηκε και η πρώτη μεταμόσχευση ωοθήκης από πανομοιότυπη δίδυμη στο Νοσοκομείο St Lukes του St Louis που οδήγησε σε εγκυμοσύνη, όμως η περίπτωση αυτή είναι μεμονωμένη και η καθιέρωσή της έχει πολλούς περιορισμούς.

▶ • **Η χειρουργική (λαπαροσκοπικά ή με λαπαροτομή) απομάκρυνση των ωοθηκών**

Η δωρεά ωαρίων είναι τέλος μία καθιερωμένη λύση αλλά κι αυτή υπόκειται σε πλήθος τεχνικούς , νομικούς και ηθικούς προβληματισμούς.

▶ • **Η δωρεά ωαρίων**

Η δωρεά ωαρίων είναι τέλος μία καθιερωμένη λύση αλλά κι αυτή υπόκειται σε πλήθος τεχνικούς , νομικούς και ηθικούς προβληματισμούς.

▶ • **Η παρένθετη μητέρα.**

Οι **νοσηλευτές** έχουν καθοριστική συμβολή στην παροχή μιας ολοκληρωμένης **πληροφόρησης και ενημέρωσης** στους ασθενείς με καρκίνο αλλά και στην οικογένειά τους σχετικά με τις εναλλακτικές **μεθόδους διατήρησής της γονιμότητας** για την απόκτηση παιδιών στο μέλλον.

Σας
ευχαριστώ!